

Erdőgazdasági napok

Mintegy 400 erdész, termelőszövetkezeti és ipari vezető részvételével kedden a Nógrád megyei Karancslapujtón megkezdődtek a IV. országos termelőszövetkezeti erdőgazdasági napok.

A tanácskozáson **Hartmann Tibor**, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium főosztályvezetője tartott nyitóelőadást a termelőszövetkezeti faipar helyzetéről és fejlesztésének lehetőségeiről. Elmondta, hogy az ország körülbelül ezer tsz faipari üzemének termelési értéke eléri az évi hárommilliárd forintot. A további fejlődés lehetőségeit a műszaki technika — technológiai színvonal emelésében, valamint a műszaki-gazdasági irányítás javításában jelölte meg. Rámutatott, hogy a cél legjárhatóbb útja a karancslapujtói Agrofához és más feldolgozó tsz-társulásokhoz hasonló közös vállalkozások alakítása.

Vajdasági ifjúsági küldöttség Szegeden

A KISZ Csongrád megyei bizottsága meghívására tegnap délelőtt háromnapos látogatásra Szegedre érkezett a Vajdasági Szocialista Ifjúsági Szövetség Tartományi Választmányának delegációja. A jugoszláv ifjúsági küldöttség látogatásának célja a Csongrád megyei KISZ-bizottsággal több év óta tartó tartalmas együttműködés és kapcsolatok további fejlesztése. Itt tartózkodásuk idejében az 1982. évi együttműködés tapasztalatait is összegzik.

A háromfős küldöttséget — melynek vezetője **Slavko Parac**, a tartományi választmány elnöke; tagjai: **Silvia Riavec**, elnökségi tag, **Fehér István**, elnökségi tag — a rózskei határátelkölhelyen fogadta **Bódi György**, a KISZ KB tagja, a megyei KISZ-bizottság első titkára, **Zelene Horváth Sára**, megyei úttörőelnök. A vendégek ezután a KISZ Politikai Képzési Központjában nyitó megbeszélést vettek részt, amelyen részt

vett **Kmetty Lajos**, a központ igazgatója is. A tanácskozáson **Bódi György** tájékoztatta a vendégeket megyénk ifjúsági szövetségének életéről és a szervezet előtt álló feladatokról.

Délután a vajdasági delegáció tagjai **Hódmezővásárhelyre** utaztak, ahol megbeszéléseket folytattak a KISZ vásárhelyi bizottsággal, majd a **HÓDIKÖT**-be látogattak el. Ezután megtekintették a **mártélyi ifjúsági és úttörőtábor**. Este Szegeden, a JATE KISZ-bizottságának munkájával ismerkedtek.

Ma délelőtt a küldöttséget az **MSZMP Csongrád megyei bizottság** fogadja **Gyúrfás Mihály** a megyei pártbizottság titkára. Ezt követően a jugoszláv delegáció ellátogat a **Szegedi Szalámigyár és Hűsokombináta**ba, majd két mezőgazdasági nagyüzembe: a **fábiánsebestyáni Kinizsi Tsz**-be és a **Derekegyházi Állami Gazdaság**ba.

Exportálni márpedig kell (1.)

Minden kezdet nehéz (hátha még nehezítik)

Immár a szó legszorosabb értelmében nyakig ülünk világgazdasági válságban, romló külgazdasági és pénzügyi feltételekben, eladási nehézségekben, csak nehezen helyreállni akaró népgazdasági egyensúlyban, hi-telekben és esedékes törlesztésekben stb. Nyakig ülünk, legalábbis akkor, ha újság- és folyóiratfecnikként magunk köré képzeljük a gazdaságunk gondjait ismertető és elemző információnyiséget. S időnként felváltva már hasonlítani a falusiakra, akik addig szaladgáltak a farkast kiáltó pásztorgyerekek segítségére (valóban, szaladgáltunk mi egyáltalán?), amíg el nem unták a nem létező farkasokat, s a végre valóban megérkező ragadozó gondtalan-békés vacsorát csaphatótt a nyábjól és pásztorból egyaránt. Még ma is hajlamosak vagyunk legyinteni, illetve...

kalmazkodással pótolva. De hát hiteket sem lehet a lélegzetvételyi időt nyújt — nem a kivárára, mert kivárnunk nem lehet, hanem — a struktúra- és mód-szerváltásra. Azaz az új növekedési pályára való áttérésre. Most e pálya elején vagyunk...

Szabad a pálya?

Hogy mi is lenne ez az új növekedési pálya? Valljuk be, többféle koncepciója is él és hat az elméletben és a gyakorlatban egyaránt. A lényegét mindenestre talán úgy lehetne összefoglalni: lassanként ismét növelnünk kell nemzeti jövedelmünket; s a műszaki-technológiai fejlődés zálogául szolgáló fólhalmozási hanyadot. Oly módon, hogy folyamatosan strukturális változtatásokat hajtunk végre, hogy egységnyi értékeket mind kisebb ráfordítással (energia, anyag és munka) állítsunk elő, hogy különböző módszerekkel folyamatosan növelni próbáljuk termékeink hasznát. Mindezt pedig az egyetlen reális értékmérő a világgazdasági mércéjén megmérve. Hiszen kereshetünk kell ahhoz, hogy megszerezzük a számunkra műhatatlanul szükséges javakat, hogy biztosíthassuk további fejlődésünket. Csak az a kérdés, valóban szabad-e a pálya, a növekedés vágyva-vágyott új pályája? A forgalomirányító jámpát ezen a pályán is alapvetően külkereskedelmi munkánk, pontosabban a magyar export gazdaságossága határozza meg.

A feladat és természete

Hehelyzelemzést, rövidben és precízebben, mint ahogyan az az MSZMP Központi Bizottsága júniusi üléséről kiadott közleményben foglaltatik, úgysem tudnánk adni. Idézzünk hát!

„Az értékesítés elmaradt a termelés növekedési ütemétől... A külkereskedelmi áruforgalom kisebb a tavalyinál, a cserearányok romlottak... A nemzetközi gazdasági körülmények a korábbiaknál is nehezebbé váltak az értékesítési lehetőségek és a pénzügyi feltételek tovább romlottak.”

És amit külön is ki kell emelni: a közleményből: „A Központi Bizottság megállapította, hogy céljaink elérése érdekében elengedhetetlen a gazdaságkodás hatékonyságának és a külpiaci értékesítésnek a javítása, az energiájának és az anyagokká váló takarékoskodás, a beruházási tevékenység és a készletfelhalmozás mérséklése, valamint a teljesítmények és a bérek összehangoltabb alakítása.”

Végül pedig: „A hazai gazdasági növekedés ütemét hosszabb távon az határozza meg, hogy mennyire tudjuk az export gazdaságosságát javítani.”

Röviden még érdemes mindehhez hozzátenni néhány dolgot. Például azt, hogy a világgazdasági válság hatásait egy ideig — mint már mondtuk — hi-telekkel, aztán a vállalati terhek növelésével akartuk kivéden, úgy, hogy a helyzet hátrányos változásait a lakosság ne érezze meg. Ez rövid távon — s elejére rövid távú válsággal számoltunk — sikeresnek is bizonyult. A válság azonban elhúzódik, s ma már az is nagyon valószínűnek, majdnem bizonyosnak tűnik, hogy a régvolt (mondjuk: tíz esztendeje) világgazdaság sosem születik újjá, sosem lesz olyan, mint valaha. Az elhúzódó válságra pedig a „rugalmas elszakadás”, a termelés visszafogása, a fejlesztések, a növekedési ütem lelassítása sem lehet megfelelő válasz. Hatása ugyanis csak ideig-órá-

Ez e szemléletváltás ma már nagyon sok helyen végbement, pedig nem volt könnyű az ide vezető út. Hiszen a kezdet, a kereskedelmi munka és szemlélet el-sajátítása mindenütt nehéz volt, s a tanulást sok minden nehezítette is. Például az, hogy a vállalatoknak sok-káig szinte semmiféle kapcsolata nem volt a külföldi piacokkal és partnerekkel. Egy kicsit sokszor úgy dolgoztak exportra, mintha valaki bekötött szemmel légy-re vadászna.

Mostanra azonban megváltozott a helyzet (az új helyzet, amit különben valaha sok minden indokoltá tett), s bár változó feltételek között, de egyre rugalmasabban alkalmazkodhat-nak vállalataink a vilá-gpiachoz.

Szavay István

(Folytatjuk.)

Fogják a forintot

Hétköznapos eszjárásunk messze elkerüli a milliárdok, házi használatban legfőképpen törleszteni való tartozásainkat emlegetjük a beláthatatlan összegek fölött summájaként. Egy termelő gazdaságban azonban szinte röpködnek a milliárdok. Ha jól sikerül az üzlet, befelé, ha rosszul, kiürül hamar a kassza. A **szegedi Új Élet Termelőszövetkezet** még mindig lábadozik, gyűjti az erőt a talpraállásra. Három embert kérdeztem meg, mit tehetnek azért, hogy több pénzük legyen. Az egyik az elnökhelyettes, a másik a gépészmérnök, a harmadik az energetikusok főnöke. Azt a gondolatot most kikapcsoltuk a beszélgetésből, hogy olyasmit kell termelni, amit el is lehet adni, mert ezt a csontot sokszor lerágtuk már.

Égészen egyszerű megoldások is akadnak. Az áramszámla körülből nyolcmillió forint lenne, ha azt nem térnének az úgynevezett teljesítménydíjas elszámolásra. Ha mindenütt mérik a fogyasztást, és ha fázisjavítókat szerelnek föl, legalább másfél millió a zsebben maradhat.

Olajból a paprikaszárító fogyasztja talán a legtöbbet. Amikor fölszerelték, még valahol két forint körül járt az olaj ára, most jóval túl van a tízen. Kevesebbet száritani nem lehet, mert akkor tönkre megy a paprika. Kis laboratórium segít a takarékos száritásban. Meg-méri a nyers paprika nedves-ségtartalmát, és csak annyira fűtenek alá, amennyire szükség van. Mondhatnánk, kiméletes száritásnak is, ez pedig avval jár, hogy sokkal jobb lesz majd az örölnivaló, tehát jobban el lehet adni.

A takarékos ember összefüggéseket keres, és egész láncolatokat akar megreformálni. Egy-két fajtát termelnek csak paprikából, hogy ehhez igazíthassák a földolgozás menetét. A termelők korábban úgy okoskodtak, nem baj, ha nem érik be mind, különböző beavatkozásokkal siettetni lehet az érést. Lehetni lehet, de drága iáték, és nem az igazi. Időnek kellett eltelnie és pénztelenségnek jönnie, hogy egyszerűbben okoskodjanak: érjen csak meg a szárán, ami megérhet. A napnál olcsóbb energiaforrásunk nin-

csen, és azt a festéket se tudjuk belevinni, ami a természetes érrel belekerül. Kézrel szedik a paprikát, mert így válogatni is lehet azonnal, nem is török össze, nem is rothad. Tízennyem-millió forintot eszik a szárító, ha a türelmes kivárást csak egy százalékát segít is visszatartani, akkor is hatalmas összegről van szó. Az is igen egyszerű gondolat, hogy a szárító viszont mindig működjön, amikor kell. Ha akkor kezdik javítani, amikor nyakukon a termés, ha meg-megállnak, ha alkalmatlan futkorásznak, akkor egész évi igyekezet mehet tönkre. Az pedig már szervezés kérdése, hogy minden akkor legyen kéznél, amikor kell. A legtöbb pénz szervezéssel takarítható meg.

Gondolatnak az is egyszerű, hogy le kell hűteni a száritott paprikát, mielőtt el-hagyja a berendezést. Ha nem hűtik le, a levegőből nedvességet vesz föl. Hogy a fölvevett nedvességgel együtt is elég száraz legyen, több olajjal még jobban kell megszáritani. Ez a lehűtő berendezés azonban drága, itt jön elő az a bukfenc, hogy pénzt kell beleélni, hogy pénzt lehessen megfogni vele.

Az öreg traktor többet fogyaszt, ennek a szövetkezetnek a gépei pedig nagyon öregek. Az orvoslás egyszerű, újak kellene. Az új géphez sok pénz kell, tehát mégsem olyan egyszerű. **Szervizműhelyt hoztak létre, nem csupán a javítást, de a karbantartás is szakemberek végzik.** Régi nóta, hogy üzemanyaggal legjobban a masinisták tudnak takarékoskodni. Bevezették itt is azt a rendszert, hogy norma alatti fogyasztás esetén a megmaradó pénz a pilótáé lesz, ha viszont többet használ el, zsebből fizeti a föl-lősleget.

A kertészet nagy jövedel-met hoz, ott filléreskedni, úgy tűnik, nem is érdemes. Eddig kompresszoros eljárás-sal hozták föl a meleg vizet, az pedig óránként ötven kilowatt áramot fogyaszt. Ha búvárszivattyút szereznek be, harminckét kilowatt is ele-gendő. A szivattyúval többet is lehet fölhozni, talán elke-rülhet, hogy a legnagyobb hidegben olajjal is segítsék az üvegházak fűtését.

Igen egyszerű az ötlet, hogy minden traktor akkora ekével szántson, amekkorát el-lír Ennél már csak az lenne az egyszerűbb, ha nem is szántanának. Ahol a tárcsa is elég, oda nem is víz-szinek ekét. Nem újdonság, de most kezdik igazán alkalmazni: altalajlízítóval teszik vizet áteresztővé a föld termőerejét, így elmaradhat a mélyszántás anél-kül, hogy a termés csökken-ne. Nagyobb balázókkal gyorsabban takaríthatják be a szénát, és jobban is meg-örzi tápanyagait a lucerna. Vegyszert használnak a siló-zásnál, mert az kevesebbe kerül, mint amennyibe a romlás kerülne.

Nehéz lenne tételről tételre nyomon követni az ösz-szes intézkedést, de egyes még meg kell említenünk. Visszalépésnek tűnik, ha a majorok fűtésénél az olajka-zánokat kiiktatják, megsem az. A mindent elégető ka-zánokkal kétszáz ezer forint-tal olcsóbban lehet éppen olyan meleget csinálni. Ez is nagy pénz. Akkor is, ha megmarad.

Horváth Dezső

Elsimulnak a „hullámok”

A fékező járművek a legsimább aszfaltburkolatot is kéne-sek meggyűrni, hullámossá tenni. Szegeden jó néhány rugalmas útkeresztvezetésben megfigyelhető az erős igénybe-vételnek ez a hatása. A KPM Közüti Igazgatósága megbí-zásából a KÉV brigádjai láttak hozzá a „hullámok” elsi-mítéséhez, legutóbb a Tolbuhin sugárút és a Nagykörül keresztvezetésében, ahol felvételünk is készült

A nyári szezonban

Nyolcvanezer autós kár

Az idei turisztaszezonban a tavalyi nyárinál 10 százalékkal több, csaknem 80 000 károsítást jelentettek be az autósok a biztosító fővárosi és vidéki gépjárműkár-fel-vételi helyein. A legtöbben — 40 ezer 500-an — a bizto-sító budapesti és Pest me-gyei egységeit keresték fel.

Június, július és augusztus hónapokban országosan 430 millió, a fővárosban és Pest megyében 219 millió for-intot térített fizetett ki a bizto-sító a kárvallott autósok-nak. Az ütközések, koccaná-

sok okaiknak vizsgálata so-tavaly nyárinál 10 százalékkal több, csaknem 80 000 károsítást jelentettek be az autósok a biztosító fővárosi és vidéki gépjárműkár-fel-vételi helyein. A legtöbben — 40 ezer 500-an — a bizto-sító budapesti és Pest me-gyei egységeit keresték fel. Június, július és augusztus hónapokban országosan 430 millió, a fővárosban és Pest megyében 219 millió for-intot térített fizetett ki a bizto-sító a kárvallott autósok-nak. Az ütközések, koccaná-